

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4

Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304 540

ZA OGŁOSZENIA

placi się 20 gr za wiersz millim. Wiersz reklamowy 70 gr. Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 59

Katowice, piątek 11-go marca 1932 r.

Rok 31

Kościół a kryzys.

Ksiądz Kardynał Prymas Hlond wyśtosował do kapłanów i wiernych swej archidiecezji list pasterski, w którym poruszył wielce aktualną kwestję kryzysu moralnego i ofensywy bezbożnictwa, oraz wskazał na potrzebę i na metody ofensywy katolickiej. Pełne męskiej odwagi i zrozumienia grozy obecnej chwili słowa zasługują w całej pełni na to, by dotarły do wszystkich katolików Polski. W obszernym streszczeniu pozwolimy sobie przytoczyć poniżej wyjątki listu pasterskiego ks. arcybiskupa gnieźnieńsko-poznańskiego.

Liturgia — pisze Kardynał - Prymas — wprowadza nas w rozważanie Męki Pańskiej i największego szaleństwa, jakiego się człowiek dopuścił, zabijając swego boskiego Odkupiciela. Niestety ta walka z Chrystusem nie wygasła z Jego ofiarą na Kalwarji, lecz wybuchła na nowo, gdy po zesłaniu Ducha Św. rozpoczął się zwycięski pochód Jego krzyża przez świat. W naszych czasach rozpełtała się ona z niebywałą srogością. Bezbożnicy wszelkich krajów chcieliby na szczytach pychy człowieczej urządzić nową Golgotę, wystawić tam na szyderstwa Chrystusa, żyjącego w swym Kościele, a potem skończyć na zawsze z Nim, z Jego Imieniem, z Jego Ewangelją, z Jego wpływem na życie ludów i na ducha dziejów.

My zaś skupieni pod krzyżem Chrystusowym rozpamiętywajmy te współczesne „gorzkie żale”. Niech dzieje nie powtórzą o dzisiejszym pokoleniu katolików ewangelicznego zapisku: „Wtedy uczniowie Jego, opuściwszy go, wszyscy uciekli” (Mar. 14, 50). Niech Jezus na swej dzisiejszej drodze krzyżowej nie tylko współczucie i żal w naszych duszach wzbudza, lecz także postanowienie śmiałego czynu apostołskiego ku ratowaniu świata, aby Zbawiciel i do nas rzec nie musiał: „Nie płaczcie nade mną, ale sami nad sobą płaczcie i nad synami waszymi” (Łuk. 23, 28).

„Burza będzie, bo czerwieni się smutne niebo” (Mat. 16, 3). Nie przypadkowo się zdarza, że świat w bezradności drętwieje. Nie są przygodnym zjawiskiem ani te napięcia międzypaństwowe, które zagładzają wojny wrożeń, ani te przewlekłe powikłania w życiu publicznym. Nie jest to następstwem chwilowego zbiegu okoliczności, że się cywilizowane narody w chaos społeczny zamieniają i że na gruncie wczorajszego dobrobytu wybujac mogły groźne zjawy kryzysu gospodarczego.

To, co się w Europie rozgrywa, jest gwałtownym zmierzchem epoki, której ducha zatruto. Tę niemoc powoduje bezwładność duchowa. To przesilenie jest następstwem kryzysu moralnego. Ten wstrząs ogólny jest zapadaniem się wszystkiego, co zawisło w próżni, gdy z życia ludów usunięto Boga i Jego prawo. Ten ostry załom rozwoju ludzkości, to dowód, że bez pierwiastka bożego

W Wilnie oddano ostatni hołd biskupowi wojsk polskich.

Wilno. Od wczesnego ranka plac przed bazyliką archikatedralną zalały nieprzejrzane tłumy publiczności i delegacji ze sztandarami, przybyłe, aby oddać ostatni hołd zmarłemu s. p. J. E. ks. biskupowi Bandurkiemu. Uroczystości żałobne rozpoczęły się o godz. 10-ej.

Kilka minut po 10-ej na placu zjawili się p. Prezydent Rzeczypospolitej w towarzystwie p. premiera Prystora, prezesa W. Stawka, członków rządu, przedstawicieli izb ustawodawczych, władz. Na powitanie Głowy Państwa rozległy się tony hymnu narodowego.

W imieniu rządu zabrał głos minister oświaty p. Janusz Jędrzejewicz, który nakreślił sylwetkę świetlanej postaci Zmarłego. On w czasach niewoli jeszcze przewidział, że wskrzeszenie Polski może być wynikiem tylko czynu orężnego. On przewidział i odczuł dziejową rolę wielkiego człowieka, który miał się stać Wodzem i Wskrzesicielem naszej Ojczyzny. Stał się kapłanem-żołnierzem, którego pamięta i brać legionowa i później żołnierze niepodległej Rzeczypospolitej. Był wszędzie, gdzie lała się krew żołnierza polskiego, był mu przewodnikiem, przyjacielem, ojcem duchowym.

P. minister zakończył swe przemówienie oświadczeniem, iż duch Zmarłego żyć będzie wśród nas, a ideały jego przekazemy następnym pokoleniom.

Następnie w płomiennych i serdecznych słowach żegnał Zmarłego w imieniu m. Wilna i społeczeństwa prezydent Wilna p. Folejewski.

Po przemówieniach obecni na placu przeszli do bazyliki, gdzie J. E. metropolita wileński ks. arcybiskup Jałbrzykowski w asyście księży biskupów i licznego duchowieństwa odprawił pontyfikalną mszę żałobną.

Po mszy św. nastąpiło złożenie zwłok ks. biskupa do krypty pod kaplicą św. Piotra i Pawła.

W tym momencie artyleria oddała przepisaną ilość strzałów przewidzianą dla zmarłych generałów.

Na ręce metropolity wileńskiego arcybiskupa Jałbrzykowskiego nadeszła za pośrednictwem nuncjatury warszawskiej podpisana przez kardynała Pacelli'ego następująca depecha z Watykanu: „Ojciec Święty boleśnie odczuł wiadomość o śmierci ks. Biskupa Bandurkiego. Błaga Boga o wieczne odpocznienie dla duszy Zmarłego i upoważnia Waszą Ekscelencję wyrazić rodzinie Zmarłego kondolencję”.

Na lewo u góry Briand podczas swego pierwszego i ostatniego pobytu w Berlinie składa wieniec na grobie min. Stresemanna; na prawo przy pracy w swym gabinecie ministerjalnym. Na lewo u dołu Briand przemawia w parlamencie francuskim, na prawo ogłasza podpisanie paktu Kelloga.

narody nie wytrzymują brzemienia własnych dziejów. Ten bezład, to gmatwanie się stosunków, to rysowanie i kruszenie się ustrojów jest bankructwem bezbożnictwa w socjologii i filozofji państwowej, bankructwem bezbożnictwa w życiu prywatnym i zbiorowym, bankructwem bezbożnictwa w życiu publicznym i w stosunkach międzynarodowych.

„Będzie burza.” Skąd w kraje wpadnie? Którędy się przewali? Co w swym niszczyielskim pochodzie złamie i zmiecie? Kogo zniszczy, a kogo oszczędzi?

Są tacy, którzy się możliwością wstrząsów i katastrof nie przejmują. Są ludzie, którzy się z radością wpatrują w czerwoną zorzę nad światem i widzą w

niej pożądaną zapowiedź chwili, w której przepaść mają wiara, zasady moralne, prawo przyrodzone, objawienie, chrześcijaństwo, Kościół. Oni ten krwawy brzask witają, jako godzinę swoją, jako godzinę zamieszania i wzburzenia ludów, godzinę walk i mordów, głodu, rozpacz. W tę godzinę chcą rozwinąć nad światem czarną chorągiew szatana. Przyszłe czasy mają się w ich oczekiwaniu ustalić na zasadzie człowieczeństwa bezwzględnie wyzwolonego od Stwórcy.

Takie są zamierzenia nie tylko bolszewików i bezbożników sowieckich. Takie cele nęca wolnomyślicieli, racjonalistów, wolnomularstwo, wyznawców ateistycznego materializmu, bezwyznawców. Tę chwilę gotuje laicyzm który już dziś z wszystkich dziedzin życia zdziera znamiona i ślady religijne. Do tego zmierzają te filozofje i teorie, które ani w dziedzinie społecznej, ani w życiu publicznym nie uznają powagi prawa Bożego. Nad tem już dziś pracują szerzyciele zepsucia i bezwstydu, niszczy-ciele rodziny, sekty, wrogowie Kościoła.

Ratunek? Przy rozplywaniu się autorytetów, nawet religijnych, tylko katolicyzm zachował pełną świadomość swego powołania. Wszyscy inni poczynili już ustępstwa na rzecz naturalizmu, zdają neopogaństwu obronne okopy wiary i obyczajów i idą w służbę tego, co modne, łatwe, władne i popłatne. Na szafcu pozostał katolicyzm. Na nim spoczął cały ciężar obrony prawa przyrodzonego, przyrodzonych praw jednostki i rodziny. Czy poza nim broni jeszcze kto świętości i nierozzerwalności małżeństwa? Czy oprócz niego odgradza ktokolwiek barierą moralną życie prywatne i publiczne od barbarzyństwa? Tylko katolicyzm dźwiga jeszcze ludy na wyżyny zasad Bożych, których do słabostek i przelotnych zachcianek czasu nie obniża.

To też ocalenia od moralnej zagłady wyczekują narody nie od kogo innego, jeno od Kościoła Chrystusowego. Oczy świata zwracają się ku Opoce Piotrowej, o której katolicy i niekatolicy wiedzą, że się w potopie zła nie pograżą.

A jaką jest rola Kościoła i katolików wobec przemian, które świat pod naporem bezbożnictwa przeżywa i wobec przyszłości, która się z nich wyłania? Czy wprowadzi ludzkość do nowej ery, owianej duchem Bożym?

Nie możemy o tem wątpić, ale nie możemy też daremnie na to liczyć, jakoby się stać miało jakimś cudem Bożym. Dokona tego Kościół, nawet mimo ucisku, odradzając się wewnętrznie od pełnej żywotności mistycznego ciała Chrystusowego i wyężdżając energje swoje w wielkim apostołskim wysiłku, do którego od lat dziesięciu wzywa nieustannie Ojciec Święty.

Pod widoczną opieką Matki Najświętszej wiedzy Kościół ludy, lub ich rozbitki, w nowe czasy w imię Tego, który rzekł: „Ufajcie, jam zwyciężył” (Jan 16, 33). (Dok. nast. w poniedziałek.)

Święto Przenajdroższej Krwi Chrystusa Pana.

Św. Katarzyny, bonońskiej, pan. Klaryski.

Św. Konstancja opata i męczennika

Kalendarz słowiański: Ludosława. Jutro sobota, 12 marca: Św. Grzegorza I. pap. i dra Kościola.

* Wschód Zachód

Słońca o godz. 6,07; o godz. 17,42. Księżyc o godz. 7,12; o godz. 22,34.

Z historii śląskiej.

11 marca, 1872. Król pruski i cesarz niemiecki, Wilhelm I, potwierdził nowe prawo nadzoru szkolnego, z którego usunięto zupełnie duchowieństwo.

W roku: 1628. Bytomscy pastory, którzy mieli opuścić swe posady w przeciągu 14 dni, proszą władzę, o przedłużenie tego terminu. — 1629. W Mechnicy zbudowano kościół i w tym samym roku odbyła się jego konsekracja. — 1629. Ród hrabiów Henckel Donnersmack osiadł się na Świerklańcu. — 1629. Warszawscy katolicy, odebrali protestantom kościół, który mieli w swem posiadaniu już od roku 1570. — 1629. Szlachcic Stanisław Reiszwitz na Kędzierzynie i Kurnicy nabył większą część Ocie od właściciela zamku raciborskiego. — 1629. Miasto Bytom przeszło na własność hrabiego Henckla Donnersmarcka. 1629. W Tarnowskich Górach, gdy katolicy otrzymali swój kościół i szkołę, uczono wyłącznie po polsku. Przybyłe spolszczyły się prędko, albo opuścili miasto; nie było więc potrzeby, utrzymywać nauczyciela niemieckiego. — 1630. Do końca tego roku miasto Tarnowskie Góry miało długu 1571 złotych. — 1630. W grudniu zatrzymał się w Tarnowskich Górach werbownik cesarski Jerzy Szubert z 30 chłopami. — 1630. W Tarnowskich Górach pracowała komisja restytucyjna aż do końca tego roku.

— Obniżone ceny wstępu na Targi Poznańskie. W roku bieżącym Targi Poznańskie odbędą się od 1—8 maja. Tydzień targowy zawiera oprócz 2 niedziel 2 święta, a mianowicie 3 Maja i Wniebowstąpienie 5 maja. W te 4 dni wolne od pracy przybędą na Targi ogromne tłumy ze wszystkich stron Polski, a również wycieczki z Jugosławii, Rumunii, Czechosłowacji, Anglii, Austrii, Belgii, Francji i Włoch.

By uprzystępnąć dostęp najszerszej publiczności i pomoc reklamie firm biologicznych udział, cena wstępu na Targi została ustalona na 1.— zł. Popularzacja Targów idzie w parze z akcją oszczędnościową całego kraju. (w)

Województwo śląskie.

* Przełożenie walnego zebrania Zw. górniczych i hutniczych inwalidów. Zarząd główny Związku inwalidów górniczych i hutniczych, wdów i sierót województwa śląskiego w Katowicach donosi, że walne zebranie, zwołane na 20. marca, zostało przełożone na niedzielę, 24 kwietnia bieżącego roku. Przełożenie nastąpiło z ważnych powodów. Bliższe szczegóły poda zarząd w przyszłym miesiącu (po świętach wielkanocnych). (k)

* Układy nad zawarciem umowy najmu w rolnictwie odbyły się w ubiegły poniedziałek w Katowicach. Obszarnicy zaproponowali obniżkę deputatu o 4 centnary zboża, 12 centnarów ziemniaków, 1 metr drzewa, pół litra mleka dziennie oraz o 14.50 zł. gotówką miesięcznie. Obniżka wynosiłaby w deputacie o 13 i pół a w gotówce o 38 proc. Wobec tego Pracownicy obstawiali przy zarobkach z lat 1931-32 i nie zgodzili się na żadną obniżkę. W końcu zgodzono się na przerwanie układów na okres 7 dni, aby obu stronom dać możliwość zebrania niezbędnego materiału dowodowego. (k)

Złóż datkę na fundusz bezrobocia na P. K. O. Nr. 307-795!

Firma berlińska A. E. G. przemycała swoje towary do Polski.

Katowice. Od 10 dni prowadzi śląska straż graniczna rewizję w biurach światowej firmy A. E. G. w Katowicach, mieszczącej się przy ul. Mariackiej 23. Rewizja nie jest jeszcze ukończona.

Okazało się, że firma ta sprowadzała z Niemiec od r. 1929 artykuły zakazane. Czyniła to systematycznie, sprowadzając materiały instalacyjne, elektryczne i techniczne, których przywóz do Polski był zakazany. Artykuły te sprowadzała firma A. E. G. za pośrednictwem fikcyjnej firmy spedycyjnej „Wulkan“ w Król. Hucie. Firma „Wulkan“ miała zajmować się rzekomo cenieniem sprowadzonych artykułów. Agendy w biurach A. E. G. załatwiał szef wydziału handlowego Maksymilian Broda, którego w ub. sobotę aresztowano. Równocześnie aresztowany został Teeman, reprezentant firmy „Wulkan“, którą w międzyczasie zlikwidowano.

Wartość przemyconych artykułów nie została dotychczas ustalona, w każ-

dym razie w ciągu trzech ostatnich lat przemycono towarów na sumę ponad 50 tysięcy złotych.

W czasie rewizji w biurach A. E. G. Broda przez chłopca kancelaryjnego starał się ukryć kompromitujące go papiery w sąsiedniej restauracji p. Dworowego, lecz na drugi dzień straż graniczna w całości papiery te dostała w swoje ręce. Dotąd nie ustalono jeszcze dokładnie, w jaki sposób artykuły te dostawały się z Bytomia na polski Śląsk. Pewnym jest, że część z tych artykułów przemycona była w wozach meblowych i w specjalnych skrytkach samochodowych. Broda podobno działał za wiedzą firmy.

Dawniej centrala A. E. G. znajdowała się w Berlinie, obecnie ma być przeniesiona do Gdańska. Obecnie zredukowano 50% urzędników w tej firmie samych obywateli polskich. Szefami i inżynierami w tej firmie są wyłącznie obywatele niemieccy. (w)

Z Katowickiego

Godne uznania!

Katowice. Coraz więcej serc ludzi dobrej woli budzi miłość Chrystusową do czynu społecznego. Godna wielkiego uznania i naśladowania jest praca charytatywna Sekcji Miłosierdzia przy Spółdzielni Marjańskiej inteligencji meskiej. Panowie skończywszy swą pracę obowiązkową poświęcają nie tylko pozasłużbowe wolne chwile, lecz i niedziele w służbie miłości bliźniego. Jedni starają się zasilić fundusze zasiłkowe, drudzy szerzą jak apostoł świecki wiarę Chrystusową pomiędzy rozpaczliwymi, współczując z ich niedolą, gdyż niedostatek poczyna zaglądać już do rodzin nie dawno jeszcze dobrze sytuowanych, inni zaś szukają wytłumaczyć „Caritas“, tę miłość pełną czci dla człowieka, jako dzieła Bożego, wciągając ich na członka katowickiego okręgu „Caritas“. Zapłata ich jest jedynie wewnętrzne zadowolenie w spełnianiu uczynków miłosierdzia, co jednak ściągają za sobą błogosławieństwo Boże. A ty, który jeszcze nie doznałeś ani biedy, ani prawdziwego wewnętrznego szczęścia przy pomocy potrzebującym, przyczyn się chociaż do jednego z uczynków miłosierdzia. Daj się zapisać na członka katowickiego okręgu „Caritas“, przyjmij dziecko na dożywianie, przyodziej chociaż jedno z tych najbiedniejszych maluczkich. Informacji udziela sekretariat katowickiego okręgu „Caritas“ Katowice, ul. Krasńskiego 5, tel. 32-36. P. K. O. 306 687. (w)

Otwarcie wystawy przeciwalkoholowej.

Kochłowice w Katowickiem. W środę, dnia 9 bm., otwarto w szkole III przy ul. Nowowiejskiej wystawę przeciwalkoholową. Z okazji otwarcia odbyło się zebranie, na którym wygłosił referat p. Sławiński. W otwarciu brali udział m. i. ks. prob. Szulc, ks. Zajac, ks. Thiele, p. nacz. gminy Krzyża oraz liczni miejscowi obywatele. Wystawa czynna będzie do poniedziałku południa, poczem przewieziona zostanie do Bielszowic. W niedzielę po Drodze Krzyżowej na zakończenie wystawy odbędzie się w szkole III zebranie, na którym wzbudzone zostanie dawniejsze Koło abstynentów. Uprasza się wszystkich dawniejszych abstynentów o przybycie na to zebranie. Należy spodziewać się, że wystawa tak jak wszędzie i w Kochłowicach cieszyć się będzie wielką frekwencją, tem więcej, że bezrobotni mają wstęp wolny. (w)

Ceny na chleb oraz mięso bez zmian.

Katowice. Ceny na chleb, mleko, mięso i wyroby mięsne pozostały niezmienione. (l)

Dalsza niżka cen masła i tłuszczów.

Katowice. Komisja do badania cen notowała w dniu 10 marca następujące ceny na tłuszcze i nabiół: smalec amerykański 1 kg. 2,40 zł., masło deserowe 1 kg. 4,40 zł., masło do gotowania 1 kg. 4,00 zł., jaja 1 szt. 0.10—0.13 zł., margaryna

„Orzechowa“ 1 kg. 2,40 zł., margaryna „Ilona“ 1 kg. 2,40 zł., margaryna „Mleczna“ 1 kg. 2,80 zł. Na masło cena nadal obniżkowa, ponieważ w składach delikatesowych w Katowicach można nabyć masło deserowe już od 2,15—2,20 zł. za pół kg. (l)

W sprawie kart cyrkulacyjnych.

Katowice. Termin prolongowania kart cyrkulacyjnych z ub. roku ktoś chcący nową kartę, winien zgłosić się w biurze meldunkowym magistratu (pokój 22), potem do policji dla ostemplowania dowodu tożsamości, wreszcie do dyrekcji policji w Katowicach (ul. Zielona, pokój 105).

Mieli osobiste porachunki i znaleźli się przed sądem.

Katowice. W środę odpowiadali przed sądem okręgowym Marcei Szpitalny i Emil Kaiser z Ornontowic. Akt oskarżenia zarzucał im, że w połowie stycznia napadli na Karola Michalskiego i skradli mu 23 zł. Na rozprawie tłumaczyli się tem, że mieli z Michalskim porachunki osobiste. Przewód sądowy nie wykażał również, by dopuścili się napadu rabunkowego i zostali skazani tylko za uraz cielesny. Sąd skazał Szpitalnego na 2 i pół miesiąca więzienia, Kaisera zaś na półtora miesiąca więzienia. Kary im nie zawieszono, gdyż byli już karani sądowo. (w)

Samochód z sacharyną.

Katowice. Śląska straż graniczna przytrzymała wczoraj przy ul. Teatralnej w Katowicach samochód Henryka Galwasa z Kończyc. W samochodzie tym znaleziono 30 paczek sacharyny po 50 gr. W mieszkaniu Galwasa znaleziono ½ kg przemyconej sacharyny. (w)

Z działalności ochotn. kolumny sanit.

Katowice - Załęże. Ochotn. kolumna sanitarna Polsk. Czerw. Krzyża w sobotę 5 bm. urządziła pod przewodnictwem p. Franc. Długiewiczza walne zebranie, na którym wygłoszono sprawozdanie z działalności za rok 1931. Sprawozdanie to zilustrowało, jak kol. san. organizacja półwojskowa i humanitarna, która składa się z 70 czynnych i 48 wspierających członków, dla dobra Ojczyzny i społeczeństwa pracowała. Do wyszkolenia członków, do udzielenia pierwszej pomocy przy wypadkach nieszczęścia, ratownictwa i ochrony przeciwgazowej, urządzono pod kierownictwem lekarza p. dr. Głucha dwa kursy sanitarne, 2 polne jak i ćwiczenie nocne, 4 alarmy próbne i 13 pogotowi sanitarnych. Pierwszą pomoc przy wypadkach udzielono 537 razy i 13 transportów chorych. Również wygłosił lekarz p. dr. Głuch dla członków i publiczności kilka bezpłatnych wykładów świetlnych i filmowych. Aby kol. san. mogła spełnić swoje zobowiązania i zadania podczas wojny, jak też dla niesienia pomocy nieszczęśliwym ofiarom wypadków, katastrof,

klęsk żywiołowych, epidemji i t. p., musi być odpowiednio wyszkolona i zaopatrzona w konieczny sprzęt ratowniczy. (w.)

Usiłowane samobójstwo.

Mała Dąbrówka w Katowickiem. Przez wypicie większej ilości esencji octowej usiłowała pozabawić się życia niejaka Marta Drabik z Szopienic (ul. Dworcowa 17). Po wypłukaniu żołądka odwieziono ją do szpitala gminnego. (l)

Komunistyczna robota wśród młodzieży.

Mała Dąbrówka w Katowickiem. Dn. 9 bm. na ul. Hallera znaleziono większą ilość ulotek komunistycznych, nawołujących miejscową młodzież bezrobotną do wystąpienia przeciwko obniżce zasiłków bezrobotnym, oraz wprowadzeniu sądów doraźnych. Ponadto ulotka zwała bezrobotnych do domagania się jednorazowej zapomogi w wysokości 100 złotych, odzieży, opału oraz bezpłatnego przejazdu koleją w celu poszukiwania pracy. Ulotki sporządzone były na szapirografie. Także w Bogucicach i Karbowie znaleziono ulotki komunistyczne, nawołujące ogół mas pracujących Górniego Śląska do powszechnego strajku. (l)

Zasadzenie urzędnika, który zastrzelił swą służącą.

Mysłowice w Katowickiem. W Sosnowcu odbyła się rozprawa przeciwko Leonowi Kupcowi, urzędnikowi dyrekcji cel w Mysłowicach, oskarżonemu o zastrzelenie swej służącej, 20-letniej Adelajdy Folwarcznej. W dniu 3 grudnia ub. roku Kupiec urządził w swem mieszkaniu libację, podczas której raczono się obficie wódką. Po rozejściu się gości w mieszkaniu usłyszano krzyk. Przybyli do mieszkania sąsiedzi ujrzeni na łóżku stygnące zwłoki Folwarcznej. Według zeznań kupca jego służąca miała popełnić samobójstwo, jednakże z zeznań świadków okazało się, że F. została zamordowana. Krytycznego dnia doszło między nimi do kłótni, gdyż Folwarczna przyniosła za duży rachunek ze składu wędlin. Kupiec skazany został na 4 lata ciężkiego więzienia. (w)

Skazanie nleuczciwego woźnego Banku Ludowego.

Mysłowice w Katowickiem. W sądzie karnym w Katowicach odbyła się rozprawa przeciwko 64-letniemu woźnemu Banku Ludowego w Mysłowicach Tomaszowi Stokłosie, oskarżonemu o to, że w styczniu ub. roku sprzeniewierzył 20.000 zł., które otrzymał z banku w Mysłowicach i które miał wpłacić do kilku instytucji finansowych w Katowicach. Brak tej kwoty spostrzeżono w banku dopiero za tydzień. Stokłosa tłumaczył się tem, że pieniądze zgubił, względnie, że mu je skradziono w tramwaju między Mysłowicami i Katowicami. Po przemówieniu adw. Baja, Stokłosa został skazany na 3 miesiące więzienia z zawieszeniem kary na 5 lat. (w)

Z Król. Huty

Przemycał ludzi z Polski do Niemiec.

Król. Huta. Szmul Szmulewicz, zamieszkały w Częstochowie przytrzymaany został przez wydział śledczy w Król. Hucie pod zarzutem przemykania ludzi z Polski do Niemiec. Szmulewicz odstawiono po spisaniu protokołu do aresztu śledczego w Król. Hucie. (l)

Z Świętochłowickiego

Przedstawienie teatralne.

Świętochłowice. Koło krajoznawcze im. W. Pola urządza w dniu 13 marca b. r. przedstawienie teatralne, na którym odegraną zostanie komedia w 4 aktach pt. „Wicek i Wacek“ oraz „Było to pod Wagram“, komedia w 1 akcie. Przedstawienie odbędzie się na sali p. Preisnera przy ul. Bytomskiej 38 dla dzieci o godzinie 1, wieczorowe o godz. 18. (w)

Płachta komunistyczna na przewodzie elektrycznym.

Łagiewniki w Świętochłowickiem. Posterunkowy, pełniący służbę na ulicy Łagiewnickiej obok kościoła św. Józefa, spostrzegł nad przewodami elektr. płachtę komunistyczną z napisami treści podburzającej. Naturalnie czerwoną płachtę skonfiskowano. (l)

Skład nowego zarządu Towarzystwa Polek.

Wielkie Hajduki w Świętochłowick. Tegoroczne walne zebranie Młodych Polek odbyło się dnia 2 marca rb. Po zwyczajnych formalnościach przystąpiono do sprawozdań. P. Węglarczykówna przewodnicząca Tow. Polek starszych na powiat świętochłowicki podziękowała staremu zarządowi za gorliwą pracę na polu społecznym. Po załatwieniu spraw charakteru wewnętrznego ustroju, przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszły: przewodnicząca p. Rozalja Paczenówna, zastępc. p. Leokadja Bojówna, sekretarka p. Hildegarda Stolecka, skarbniczka p. Jadwiga Lipińska, jako kierowniczką sekcji oświatowej p. Władysława Jagodzianka. Zachęcając wszystkie członkinie do jednolitej pracy zamknęła zebranie walne przew. p. Paczenówna hasłem „Cześć Ojczyźnie!” (w)

Syn zabrał ojcu 350 zł. i zbiegł.

Hajduki Wielkie w Świętochłowick. Józef Fleischer z Hajduk Wielkich ul. Paderewskiego doniósł policji, że z zamkniętego mieszkania ukradł mu jego syn 350 zł. w gotówce, poczem zbiegł w niewiadomym kierunku. Jest to już trzeci wypadek w tym tygodniu, że dzieci okradają swych rodziców. (l)

Osobiste porachunki.

Wielkie Piekary w Świętochłowick. Dn. 8 bm na ul. Kalwaryjskiej w W. Piekarach na tle osobistych porachunków powstała bójka pomiędzy szwagrami Nalepa Franciszkiem z W. Piekar a Szulcym Teodorem z Szarleja. W czasie bójki Nalepa dwukrotnie pchnięciem nożem kieszonkowym zranił Szulca w głowę i szyję. W stanie groźnym odstawiono go do szpitala Spółki Brackiej w Szarleju a Nalepę przytrzymano. (p)

Protest przeciwko wyrzucaniu Polaków na bruk.

Czarny Las w Świętochłowick. W związku z wytworzoną sytuacją w hucie „Pokój”, gdzie na pierwszym miejscu wyrzuca się na bruk robotników Polaków, a w pracy pozostawia się obywateli i optantów niemieckich, Zw. Metal. zwołuje na niedzielę, dnia 13 bm. na godzinę 3 po południu do lokalu p. Sikorowej **zgrupowanie wszystkich członków organizacji prorządowych,** celem zademonstrowania przeciwko zwalnianiu polskich robotników. (l)

Z Pszczyńskiego

Ostrożnie z bronią.

Piotrowice w Pszczyńskim. Dnia 8 bieżącego miesiąca w południe w czasie manipulowania strzelbą myśliwską przez 19-letniego Göpfera Józefa z Piotrowic w korytarzu zabudowań Dziury Pawła uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, przysiadający się tej manipulacji, 20-letni Dziura Karol. Wystrzał rozerwał boczna część zamku, a odłamki okaleczyły Dziurę silnie w twarz. Odstawiono go niezwłocznie do szpitala Sp. Brac. w Katowicach, gdzie udzielono mu pierwszej pomocy lekarskiej. Ustalono, iż strzelbę tą skonstruował ślusarz Nowak Augustyn z Piotrowic, którą następnie nabył nieprawie Göpfert. Strzelbę zakwestjonowano. (p)

Z Rybnickiego

Nabrał łatwowiernych.

Żory w Rybnickim. 7 bm. przytrzymał tu kupca Wł. Sanigórskiego, lat 39, bez stałego miejsca zamieszkania i wspólnika jego kupca, 44-letniego Czerwionkę Wojciecha z Czuchowa. Sanigórski przy pomocy Czerwionki z najmniejszymi obywatelami w Żorach nawiązywał bliższe stosunki, poczem proponował podrabianie pieniędzy, w bardzo łatwy sposób, przy pomocy środków chemicznych. W ten sposób wyłudzał Sanigórski od mieszkańców prawdziwe banknoty, do których przykładał skrawki białego papieru posmarowane tuszem, a następnie wkładał je razem pomiędzy dwie deszczułki, służące jako prasę. Prasę tę kazał otwierać dopiero po upływie 2—3 godzin. Podczas manipulacji tej Sanigórski niepostrzeżenie prawdziwy banknot usuwał z prasy

Z Cieszyńskiego.

Prośba do Czytelników!

Abonentów „Gwiazdki Cieszyńskiej” prosimy uprzejmie wpłacać prenumeratę do rąk zastępców-egentów w tych miejscowościach, w których są ustanowieni i doręczają gazetę, gdyż wpłacanie innym sposobem wprowadza zamęt w administracji. Tylko ci czytelnicy, pod których adresem bezpośrednio „Gwiazdka” przychodzi i doręczana jest przez listonoszy, winni płacić prenumeratę przez P. K. O., inni natomiast tylko do rąk zastępców, którzy na otrzymane kwoty wydają odpowiednie kwity.

Walne zebranie Tow. ogrodniczopszczelarskiego.

Cieszyn. Walne zebranie Tow. ogrodniczopszczel w Cieszynie odbędzie się w sobotę, dnia 12 marca 1932 o godz. 2 po południu w sali hotelu „Pod Wołem”, na którym m. in. odbędzie się wybór nowego zarządu, referat z pszczelnictwa oraz referat o szkodnikach.

Rozrost elektrowni.

Cieszyn. Tutejsza elektrownia miejska obsługiwała do stycznia 1926 r. cały Cieszyn, t. j. zarówno polski jak i czeski. Jednakże w lutym 1926 prawie niespodziewanie Czeski Cieszyn odłączył się od elektrowni i począł pobierać energię elektryczną z elektrowni śląsko-morawskiej w Mor. Ostrawie. Wytworzyła się wówczas sytuacja dla tut. elektrowni nader ciężka, gdyż Czeski Cieszyn stanowił 33% jej ówczesnej produkcji. Wobec tej dotkliwej straty trzeba było usilnie pracować nad tem, aby wynaleźć ekwiwalent utraconych odbiorców. Przystąpiono więc do energicznej elektryfikacji całej okolicy. W roku 1927 uzyskała elektrownia koncesję na elektryfikację powiatu cieszyńskiego, wskutek czego zmieniła nazwę na: Elektrownia Okręgowa miasta Cieszyna. Dotychczas zelektryfikowane zostały następujące gminy: Bóguszowice, Mnisztwo, Puńców, Dziegiełłów, Bażanowice, Godziszów, Kisielów, Ogrodzona, Międzywiecie, Skoczów, Bucze, Harbutowice, Nierodzim, Dolne i Górne Kozakowice, Hermanice, Ustroń, Kamieniołomy Polana i Oblaziec, Wisła, Zamek Prezydenta. W przyszłym roku zostanie przeprowadzoną sieć dla sanatorium na Kubalonce. Ostatnio uruchomiono także sieć w Zabrzydowicach, Pruchnej, Golasowicach i Jastrzębiu-Zdroju. Gdy w r. 1926 ogólna produkcja wyniosła 1.034.000 kwh, to w r. 1930/31 elektrownia wyprodukowała już 3.194.685 kwh, mimo niepomyślnej konjunktury. W dniu 31 marca 1931 r. stan żarówek wynosił 31.002, silników 618 (powyższymi cyframi nie są objęte

gminy, które pobierają prąd według głównego licznika, jak: Ustroń, Wisła i Zabrzydowice). Ilość żarówek w oświetleniu publicznym wynosi 345. Elektromierzy było w r. 1930/31: światła 4329, siła 853. Liczniki te są własnością elektrowni i są wypożyczane za opłatą 70 gr. miesięcznie w Cieszynie, 90 gr. — 1 zł. w okręgu. Taryfa za prąd wynosi: za 1 kilowatgodzinę światła 75 gr. dla Cieszyna i 78—91 gr. dla okręgu, zaś od siły 38 gr dla Cieszyna i 39½—46 gr. dla okręgu. Personal biurowy elektrowni składa się z 14 osób, stan robotników stałe zatrudnionych 37, praktykantów 6. Na czele elektrowni stoi dyrektor inż. Paweł Dombke, tegi fachowiec, wielce zasłużony około jej rozwoju.

Walne zebranie Macierzy Szkolnej.

Ze Zarzeczca. W niedzielę zebrali się w sali tut. szkoły członkowie M. Sz. w dosyć pokaźnej liczbie, aby usłyszeć, co Mac. Szk. zdziałała w ciągu roku 1931. Zebranie zajął powitaniem członków i gości przez koła p. Mirocha, kier. szk. Sekretarz naucz. Zajda odczytał protokół z ostatniego zebrania, który bez zmian przyjęto. Następnie prezes wygłosił odczyt pod tytułem: „Skutki nieregularnego uczęszczania dzieci do szkoły”. Ze sprawozdania zarządu wynika, że odbyło 4 posiedzenia zarządu, a tylko dwa zebrania rodzicielskie, na których wygłosili odczyty prezes Mirocha: „Gdzie przyczyna” a wiceprezes kier. szk. II. p. Terfecki: „Cel i zadanie Macierzy Szkolnej”. Jak na koło, jest to niewiele, ale przyczyną tego jest to, że gmina, nie mając oświetlenia elektrycznego, nie może odbywać wykładów przy pomocy aparatu projekcyjnego, — gdyż mimo, że już wydała spore kwoty na światło, nie jest w stanie wyświetlać obrazów, gdyż światło zawodzi. W b. roku zarząd dzięki ofiarności ks. proboszcza Nideckiego, któremu imieniem koła Mac. Szk. złożył najserdeczniejsze podziękowanie, nabyto lampę żarowo-naftową i przy pomocy tejże można będzie na polu odczytowem wiele zdziałać. Z imprez należy zaznaczyć jedynie zabawę urządzoną na cele Mac. Szk., która to zabawa nie tylko, że przyniosła kołu około 200 zł. zysku, ale dowiodła, że Mac. Szk. cieszy się poparciem ludności. Dzięki Mac. Szk. w ubiegłym roku urządzona została wycieczka dzieci szkolnych w góry oraz wydatnie przyczyniła się do urządzenia „Gwiazdki dla dzieci szkolnych”. Ze sprawozdania skarbniczka p. Fr. Niesyta dowiedziano się, że koło posiada gotówki 396 złotych. Bibliotekarz naucz. Antoni Budniok przedstawił majątek koła, wynoszący przeszło 1200 złotych. Czytelników było wprawdzie niewiele, bo też i biblioteka nie jest wielka, jednakowoż liczba ich wynosiła 58, którzy przeczytali ogółem

584 dzieł. Po wyczerpaniu programu, prezes podziękował zebrany za udział w obradach i prosił, aby na odczyty, ilustrowane obrazami świetlnymi, które w najbliższych dniach się rozpoczną — nietylko sami brali udział, ale by także drugich do tego zachęcali.

Zachciało im się cielaka.

Czechowice w Cieszyńskim. Nieznani sprawcy w nocy na 7 bm. skradli u rolnika Franciszka Cimały cielę. Sprawcy w krzakach koło rzeki Białej cielę zabili, zaś wnętrzności i skórę pozostawili na miejscu a mięso zabrali i zbiegli w kierunku Bestwiny, na co wskazują ślady. (l)

Rekolekcje dla nauczycieli.

Dziedzice. W Domu rekolekcyjnym księży Jezuitów w Dziedzicach odbędą się rekolekcje zamknięte dla pp. nauczycieli. Początek we wtorek, 22 marca o godz. 19. Zakończenie w W. Sobotę, dnia 26 bm. o godz. 8 rano. Rekolektanci otrzymują mieszkanie z pościelą i całkowite utrzymanie w Domu oraz piękny park do dyspozycji. Koszta za cały pobyt wynoszą 18 zł. Przy zgłoszeniach uprasza się podać swój wiek, zajmowane stanowisko i dokładny adres. Wczesne zgłoszenia przyjmuje: Ks. Józef Bok T. J., Dziedzice, Śląsk.

Sokole zawody narciarskie.

Bielsko. W dniu 28 lutego br. odbyły się w Jaworzu koło Bielska sokole zawody narciarskie, przeprowadzone przez sekcję turyst. tow. gimn. „Sokol” w Bielsku. Dzięki silniejszym opadom śnieżnym poprzedniej nocy trasa okazała się wyśmienitą. Zawody obejmowały: 1) bieg druhow na 15 km. z Szędzielni (Płyta Kamien.) przez Klimczak i Błatnie do Jaworza; 2) bieg druheń na 5 km i 3) bieg młodzieży na 5 km. Do pierwszego biegu stanęło 14, do drugiego 5, a do trzeciego 8 zawodników. W biegu druhow wyniki były następujące: I. miejsce zajął dh. Stan. Stokłosiński („Sokol” Aleksandrowice) w czasie 54 min. 32 sek., II. m. dh. Józef Płonka („Sokol” Biała) 57 min. 55 sek., III. m. dh. Alfred Kubica („Sokol” Bielsko) 58 m. 57.5 sek., IV. m. dh. Czesław Nowotarski („Sokol” Bielsko) 59 min. 55 sek. — W biegu druheń I. miejsce zajęła dh. Gertruda Kasperlikówna („Sokol” Bielsko) 25 min. 33 sek., II. m. dh. Marja Żakówna („Sokol” Bielsko) 27 min. 41.5 sek., III. m. dh. A. dela Gawędzianka („Sokol” Bielsko) 33 min. 12.5 sek., zaś w biegu młodzieży I m. uzyskał dh. Stan. Swety („Sokol” Węgierska Górka) 21 min. 13 sek., II. m. Józef Buchta (SMP. Bielsko) 23 min. 52.5 sek. III. m. dh. Jan Cichoń („Sokol” W. Górka) 25 min. 55.5 sek. Wyniki powyższe świadczą o silnym rozwoju sportu narciarskiego w łonie tow. gimn. „Sokol”.

i odchodził. Naiwni i łatwowierni rolnicy, którzy za namową Sanigórskiego, tą drogą chcieli przyjść do majątku, po otwarciu prasy znajdowali jedynie posmarowane skrawki papieru. Ponieważ wypadki takie mogły się zdarzyć i w innych miejscowościach tut. województwa, przeto poszkodowani winni donieść o tem najbliższemu urzędowi policji. (p)

Nieszczęśliwy wypadek zakończony śmiercią.

Rydułtowy w Rybnickim. Dnia 8 bm. o godz. 7 uległa silnemu poparzeniu 71-letnia Adameczkówna Joanna z Rydułtów. Adameczkówna zbliżyła się do silnie rozpalonego pieca żelaznego w kuchni, od którego zajęło się ubranie. Na skutek odniesionych poparzeń odstawiono ją do szpitala Spółki Brackiej w Rydułtowach, gdzie tegoż dnia o godzinie 12 zmarła. (p)

Przytrzymanie.

Brzezie w Rybnickim. W dniu 10 b. m. przytrzymany został przez posterunek w Brzeziu uad Odra, powracający z Niemiec do Polski Ignacy Szczypionek z Szopienic, który przekroczył granicę

na nieważny paszport. Przytrzymany nie stawał dotychczas przed komisją poborową i służby wojskowej nie odbył, wobec czego odstawiony został do starostwa w Rybniku. (l)

Z Tarnogórskiego

Dziwne opodatkowanie.

Tarn. Góry. Pewien właściciel wpadł na oryginalny pomysł opodatkowania lokatorów. Poodbierał wszystkim klucze od ustępów i zażądał, by każdy przychodził do niego po klucz i płacił za każdym razem po 10 gr. Chciał w ten sposób zarabiać po kilka złotych dziennie. Lokatorzy donieśli o tem policji, która położyła kres wyzyskowi. (w)

Leon Wyrwicz w Tarnowskich Górach.

Tarn. Góry. Poraz czwarty od czasu wyzwolenia Śląska gościnne mury naszego grodu witają k.óła humoru L. Wyrwicza. Już dzisiaj obywatelstwo nasze cieszy się, że rozchmurzy swe myśli i oderwie je od trosk codziennych a równocześnie przyczyni się do zasilenia funduszów miejscowego koła Związku Obrony Kresów Zachodnich, które musi często przychodzić z pomocą swym bezrobotnym członkom. Aby uzupełnić wieczór, wystąpi równocześnie z koncertem znana orkiestra 11. pułku piecho-

ty, czyli połączy piękne z nadobnym. Zatem w myśl zasady, że cukier krzepi a humor lepiej, zapraszamy wszystkich w sobotę, dnia 12 marca 1932 r. do sali domu ludowego na godzinę 7 wieczór. Bilety w cenie 3, 2 i 1 zł. do nabycia w przedsprzedaży w aptece w rynku. Dla młodzieży szkolnej oraz szeregowych wojsk., bilety stojące po 50 gr. (w)

Z całej Polski.

Narodziny w ogrodzie zoologicznym.

Warszawa. Nogi onegdajszej urodził się w warszawskim ogrodzie zoologicznym ponny szetlandzki (odmiana kuca). Jest to już trzeci ponny, który przyszedł na świat w warszawskim „Zoo”. Mały ponny jest wielkości pudła, urodził jednak do wysokości jednego metra. Wobec tego, że matka nie chce go karmić, ponnym zaopiekowała się osłica.

Zgon 116-letniego mieszkańca Wielkopolski.

Poznań. W Zakluczynie w pow. krotoszyńskim zmarł ostatnio jeden z najstarszych mieszkańców Wielkopolski, Stanisław Czyżyński, liczący podobno 116 lat. Sp. Czyżyński brał udział w walkach o niepodległość w ubiegłym stuleciu.

„Katolikom“ z „Gazety Robotniczej“ w odpowiedzi. Program radiowy.

Niedziela, 13 marca 1932.

Katowice, hala 408,7 m. Godz. 10.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła Najśw. Marii Panny w Krakowie. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Komunikat meteorologiczny. 12.15 Transmisja z Filharmonii Warszawskiej fragmentu 2 międzynarodowego konkursu im. Fr. Chopina w Warszawie. 14.00 „Czem obśiać pola“. 14.20 Koncert zespołu mandolinistów. 14.40 „Wiosenne nawożenie obronikiem“. 15.00 Transmisja z katedry św. Piotra i Pawła w Katowicach V kazania pasyjnego, które wygłosi JE. ks. biskup śląski dr. Stanisław Adamski. 15.55 Program dla dzieci i młodzieży. 16.20 Intermezzo muzyczne. 16.40 „Co przygotować na wielkanocne święta“. — 16.55 Intermezzo muzyczne. 17.15 „Na gruzach starych państw amerykańskich“. 17.30 Kącik językowy. 17.45 Koncert popołudniowy 19.00 „Bery i bojki śląskie“ — Karlik z Kocynra — (prof. Stanisław Ligoń). 19.25 Rozmaitości. 19.45 Sluchawisko. 20.15 Koncert popularny. 21.55 Kwadrans literacki. 22.10 Recital skrzypcowy. 22.40 Komunikat meteorologiczny. 22.45 Komunikaty sportowe. 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

Poniedziałek, 14 marca 1932.

Katowice, 408,7 m. Godz. 11.45 Codzienny przegląd prasy polskiej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z Krakowa. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.15 Komunikaty gospodarcze. 15.05 Intermezzo muzyczne. 15.15 Przegląd komunikacyjny. 15.25 Odczyt z cyklu dla maturzystów szkół średnich (dział „Historja“). 15.50 Odczyt z cyklu dla maturzystów szkół średnich (dział „Historja“). 16.10 Intermezzo muzyczne. 16.20 Kurs elementarny języka francuskiego. 16.40 Władysław Włosik: Pogadanka z działu: „Ogrodnik śląski“. 17.00 Intermezzo muzyczne. 17.10 „Czartoryski i Mikołaj I — pojedynek historyczny“. 17.35 Muzyka lekka. 18.50 Rozmaitości. 19.05 Odcinek powieściowy (Wyjątki z dzieł pisarzy leżących). 19.20 Prof. Władysław Dziegiel: „Dusza pokolenia po powstaniu styczniowym“ 19.40 Komunikaty strażactwa śląskiego. 19.45 Prasowy dziennik radiowy. 20.00 „Sztuka i wiedza muzyczna“. 20.15 „Księżna cyrkowa“ — operetka w 3 aktach Emeryka Kalmana. 22.15 Feljton. 22.30 Dodatek do prasowego dziennika radiowego. 22.35 Komunikat meteorologiczny. 22.45 Muzyka taneczna.

Sprawy towarzystw.

Baczność uchodźcy!

Katowice. Dnia 13 marca br. o godz. 14 odbędzie się zebranie mies. filji Katowice-Centr. na sali „Pod Latarniami“ przy ul. Szopena 8 w Katowicach.

Rydultowy. Dnia 13 marca br. o godz. 11 odbędzie się w Rydułtowach walne zebranie filji Rydułtowy na sali p. Żytki.

Knurów. Dnia 13 marca br. o godz. 14 odbędzie się zebranie filji Knurów.

Król. Huta. W niedzielę, dnia 13 marca rb. o godz. 19 odbędzie się miesięczne zebranie Katolickiego Koła Abstynentów w Król. Hucie na sali Zjednoczenia Zawodowego Polskiego przy ul. Marszałka Piłsudskiego 3. Wykład z wyświetlaniem przejrzy wygłosi ks. Lubina. O liczny udział członków oraz sympatyków uprasza Zarząd.

Zebrania Związku górników Z. Z. F.

W niedzielę, dnia 13 marca 1932 r. odbywać się będą konferencje i zebrania Związku górników Z.Z.P. z udziałem referentów związkowych, w niżej podanych miejscowościach, na które uprasza się członków i sympatyków licząc na ich liczne i punktualne przybycie.

Giszowiec. Konferencja zarządów filijnych, mężów zaufania, radców zakładowych przynależnych do kopalń Gieszego o godzinie 10-ej w lokalu Domu Związkowego w Giszowcu. Na porządku obrad sprawa wyborów do rady zakładowej.

Mysłowice. Konferencje zarządów filijnych, mężów zaufania i radców zakładowych kopalni Mysłowice o godz. 14 w lokalu p. Juranka. Na porządku sprawa wyborów do rady zakładowej.

Nowa Wieś. Zebranie wszystkich filji o godz. 14 w lokalu p. Brennerowej.

Kończyce. Zebranie o godz. 14 w lokalu p. Widawskiego.

Łaziska Średnie. Zebranie o godz. 15 w lokalu p. Osialego.

Katowice. Zebranie członków Z.Z.P. z kopalni Wujek o godz. 10 w lokalu p. Rzychonia

Świętochłowice. Zebranie o godz. 17 w lokalu p. Frommera.

Katowice-Dąb. Zebranie o godz. 15 w lokalu p. Piotra Kosza.

Hajduki Wielkie. Zebranie o godz. 14 w lokalu Domu Związkowego.

Chropaczów maszyn. Zebranie o godz. 17 w lokalu p. Sprusa.

Nowa Wieś. Miejscowe koło N. Ch. Z. P. urządza w niedzielę, dnia 13 marca br. o godz. 16 (4 popołudniu) w lokalu p. Hołony przy ul. Karola Miarki swe walne zebranie. Na to zebranie zaprasza się wszystkich członków i sympatyków obozu porządkowego.

J. E. ks. biskup Adamski przejdzie do historii polskiej porozbiorowej i odrodzonej jako jedna z tych nieśmiertelnych świetlnych postaci, zwycięsko wojujących o ducha narodowego Polski i jego wielkość, urabianą na miarę Chrystusowych zasad.

Wasz zaś nędzny artykuł z dnia 5. III. będzie nowem potwierdzeniem starego powiedzenia o owej żabie, która nogę podnosi, kiedy konia kuja. Zostawcie sobie ten artykuł w aktach waszej skarbicy umysłowej z 20 wieku, żeście się silili sięgnąć słońca, by je sadzą zamazać, bo za jasno świeci i oślepią was, — a wy lubicie ciemności“.

Teraz jeszcze małe wyjaśnienie odnośnie do słów Chrystusa, błuźnierczo przez was zacytowanych. Do kogo te słowa się odnosiły? Weźcie Pismo św. przeczytajcie choć raz całość tragedji Golgoty, a przekonacie się, że te słowa „Ojciec odpuść im...“ właśnie do was pośrednio odnosiły się. Jezus właśnie

do waszych duchownych ojców-żydów a więc i dla Marxa waszego a także żyda prosił Boga o przebaczenie, bo „nie wiedzą co czynią“. Tak, dla głupoty, dla zabitych głów nie zdolnych rozumieć Ewangelji Jezusa bez objaśnień Marxa nie zostaje nic innego, jak pełne politowanie. Dlatego my, prawdziwi katolicy (nie z „Gazety Robotniczej“) wyrażając pełne uznanie i zaufanie naszemu Arcypasterzowi, a całe potępienie dla waszej głupiej demagogii, jesteśmy przekonani, że zrobimy drugi dobry uczynek, gdy się za was pomodlimy. „Boże odpuść im, bo i oni zaślepieni nauką żyda Marxa nie wiedzą co czynią“.

Sprawą kłamstw zawartych w waszym artykule, rzucającym oszczerstwa na kilka osób zmarłych, my w tem pouczeniu narazie zajmować się nie będziemy, bo od tego prokurator, który chyba z pewnością wkroczy w to z racji swego urzędu.

Prawdziwi katolicy.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

„Noc w San Sebastiano“

operetka w 3 aktach Ralía Benatzky'ego. Premjera.

„Noc w San Sebastiano“ należy do najmilszych z wystawianych u nas dotąd operetek. — Muzyka lekka, akcja pełna urozmaicenia, ciekawe środowisko południowe stanowią pociągające tło dla gry artystów. Przytem treść operetki jest nawiąskowo nowoczesna.

W barze portowym w San Sebastiano odbywa się konkurs tańca. Nagrodzono za najlepsze produkcje piękną dziewczynę Carrę, która właściciel baru angażuje następnie jako tancerkę. W barze zjawia się młody Stefano, syn zamężnego plantatora. Ujrawszy Carrę, zapłona do niej miłością i znalazł wzajemność. Dziewczyna była jednak rozrzutna i niedługo brakło Stefanemu pieniędzy. Wiadomo, że bieda jest najgorszym wrogiem miłości, więc nic dziwnego, że Stefano postanowił zerwać z Carrą. Ambitna dziewczyna wyszła za bogatego starca, lecz gdy po dwóch latach spotkała znowu Stefania, dawna miłość odżyła.

Bardzo ładne są dekoracje w tej operetce (zasługa p. Glogiera).

Muzyczną stronę prowadził świetnie kapelmistrz p. Leszczyński. Reżyser p. Domostawski może być dumny ze swego dzieła. Wykonanie operetki stało na wysokim poziomie, w czem główną zasługę ma primadonna p. Marja Nocho-wicz, która wyglądała ślicznie w barwnych strojach i ciemnych włosach. Jej śpiew i artystyczna gra czarowały widzów.

Partnerem jej był nowopozyskany tenor operetkowy p. Dembowski, który ma piękny głos i dobre warunki sceniczne.

Dalsze role wykonali z powodzeniem p. Korabianka, oraz panowie: Domostawski (doj. Flavillo, komiczny starzec), Jastrzębski (światny inspektor portowy Loro) i inni.

Balet (zwłaszcza taniec hiszpański) bardzo miły

„Noc w San Sebastiano“ podobała się ogólnie czego wyrazem były liczne oklaski.

*

Widowisko dla dzieci.

Dyrekcja Teatru Polskiego zainicjowała artystyczną niespodziankę i dla naszych miłośników. Oto 23 marca br. odbędzie się oryginalna premjera baśni „dla najmłodszych i najstarszych“ pióra Józefa Wiśniowskiego pt. „Odnalezione serce“, opartej na fabule norweskich bajki Barbary Ring. Role dorosłych grają nasi artyści, role dzieci grają dzieci. Reżyserja Czesława Strzeleckiego — oprawa dekoracyjna Z. Glogiera.

REPERTUAR:

Sobota, dnia 12 bm.: „Noc w Sebastiano“ o godz. 19.30.

Niedziela, 13 bm.: „Koncert M. Orłowa“ o godz. 12 w południe

Niedziela, dn a 13. bm.: „Krysia Leśniczanka“ o godz. 15.30.

Niedziela, 13. bm.: „Noc w Sebastiano“ o godz. 19.30.

Wtorek, 15. bm.: „Cloc'lo“, przedstawienie popularne o godz. 19.30.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI:

Niedziela, 13. bm. „Hiszpańska Mucha“ Biełszowice o godz. 19.30.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

z dnia 10 marca 1932 r.

Dolar amerykański 8,90 zł. Funt szterlingów angielskich 33,30 zł. 100 franków francuskich 34,92 zł. 100 koron czeskich 26,36 zł. 100 zł wloskich 46,22 zł. 100 franków szwajcarskich 171,97 zł. 100 guilderów holenderskich 357,90 zł. 100 lei rumuńskich 5,34 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

z dnia 9 marca 1932 r.

Notowano w handlu hurtowym przy odbiorze ładunków wagonowych za 100 kg: Żyto 23,00—23,50. Pszenica 23,75—24,25. Jęczmień 64—66 kg 20—21, 68 kg 21,50—22,50, browarowy 23,75—24,75. Owies 20,25—20,75. Mąka żytnia 65 proc. 35,50—36,50, pszenna 65 proc. 36,50—38,50. Otręby żytnie 14,50—15,00, pszenne 13,75—14,75, pszenne grube 14,75—15,75. Rzepak 32—33. Gorczyca 30—35. Wyka latowa 22—24. Peluska 23—25. Groch Wiktorja 23—26, Folgera 30—34. Łubin niebieski 12—13, żółty 16—17. Seradela 28—30. Koniczyna czerwona 150—190, biała 320—440, szwedzka 130—150, żółta odluszczone 140—160. Przelot 260—300. Tymoteusz 40—55. Rajgras angielski 45—50. Słoma luźna 3,10—3,40, prasowana 3,60—4,25. Siano luźne 5,50—6,00, prasowane 7,25—8,25. Makuch lniany 26—28, rzepakowy 18—19, słonecznikowy 19,00—19,50. Ogólne uposobienie spokojne.

Giełda zbożowa we Wrocławiu

z dnia 9 marca 1932 r.

Notowano za 100 kg w handlu hurtowym: Pszenica śląska 74,5 kg — 251 mk, 78 kg — 255 mk, 72 kg — 241 mk. Żyto śląskie 71,2 kg — 209 mk, 69 kg — 205 mk. Owies nowy średniej jakości i dobroci 152 mk. Jęczmień browarowy 195 mk, latowy i na kaszę 180 mk.

Mąka (za 100 kg): Pszena nowa 70 procent 34,75 mk, pszena luksusowa 40,75 mk. Żytnia nowa 70 proc. 30,25 mk, 65 proc. 31,25 mk. 60 proc. 32,25 mk.

Sprawozdanie targowe

podane przez firmę „Raiffeisen“ hurtownię towarów w Katowicach, ul. Gliwicka 3.

Ceny orientacyjne za produkty rolne za 100 kg w ilościach pełnowagonowych franco stacja Górny Śląsk, z dnia 10 marca 1932 r.

Żyto krajowe zł 28,00—29,00, żyto na wywóz zł 36,00—37,00, pszenica krajowa zł 28,00—29,00, pszenica na wywóz zł 40,00—41,00, owies krajowy pastewny zł 26,00—28,00, owies na wywóz zł 28,00—29,00.

Pasze treściwe za 100 kg loco stacji odbiorcza (przy ilościach pełnowagonowych):

Makuch lniany zł 27,00—28,00, makuch słonecznikowy 48% zł 22,00—23,00, makuch słonecznikowy 46% zł 21,00—22,00, makuch rzepakowy zł 20,00—21,00, otręby żytnie zł 15,00—16,00, otręby pszenne zł 15,50—16,00, słoma prasowana żytnia zł 8,25, słoma prasowana pszena zł 8,25, siano łąkowe prasowane zł 12,50—13,50.

SPORT.

Na mistrzostwa bokserskie do Poznania

Zgodnie z uchwałą zarządu i wydz. sport. Sl. O. Z. B. z dnia 7 marca 1932 r. wyznacza się na mistrzostwa bokserskie Polski następujący zespół:

W wadze muszej — Pawlica z BKS. 29 Katowice II.

W wadze koguciej — Milic z BKS. 29 Katowice II.

W wadze piórkowej — Rüdźki z KS. „Naprzód“ Lipiny.

W wadze lekkiej — Białas z KS. Slavia Ruda

W wadze średniej — Wieczorek z BKS. Katowice I.

W wadze półciężkiej — Wystrach z Pol. KS. Katowice.

W wadze ciężkiej — Woćka z KS. 06 Mysłowice.

Na kierownika drużyny wyznaczono p. Wędzgo przew. wydz. sport. zaś z ramienia zarządu uchwalono wydelegować p. dyrektora Rosadę i p. nacz. Jochemczyka.

Z pod znaków Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy.

Wodzistaw. Odbyło się tu zebranie miejsc. koła O. Z. P. R., któremu przewodniczył p. Kubsza. Po sprawozdaniach przez tajne głosowanie wybrano nowy zarząd w następującym składzie: Wilczek Franciszek (prezes), Kubsz Henryk, Falek, Brachmański, Tomecki, Grzybek Franciszek, Zajac, Mazurkiewicz, Stanina, Prokop, Matuszczyk. Delegaci na zjazd ogólnokrajowy do Warszawy pp.: Wilczek Franciszek, Stanina Leon i Kubsz Karol. Na zakończenie m. in. uchwalono udzielenie subwencji dla nowopowstałej świetlicy T. C. L.

Makoszowy. Koło Makoszowy Og. Zw. Podof. Rez. odbyło swe walne zebranie w obecności kom. P. W. p. kpt. Stypuńskiego oraz delegata powiatowego p. Czyszczyzna. Referat o zadaniu podoficera w rezerwie wygłosił p. Czyszczyzna. Następnie wybrano nowy zarząd w następującym składzie: Kukuczka Franciszek (prezes), Kwacza Roman, Lapisz, Kopiec, Jerzy Gendacz, Przybyła, Spyra, Korus, Wicok, Wiensten, Makselon, Garbulewski Wilhelm.

Baczność delegaci wszystkich Kół Okręgu Śląskiego Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy!

Zarząd Okręgowy O. Z. P. R. niniejszym zawiadamia delegatów wszystkich Kół, iż z przyczyn niezależnych od Zarządu Okręgowego, Ogólnokrajowy Zjazd O. Z. P. R. zostaje przesunięty o jeden miesiąc później t. j., że Zjazd ten odbędzie się w dniu 10-go kwietnia 1932 r., wobec czego zgłaszać delegatów można do dnia 25 marca.

Nadesłane.

Wzywam wszystkich agentów, Górnoślązaków, zajmujących się sprzedażą amerykańskich maszyn do szycia „Singer”, a w ostatnim czasie zwolnionych z pracy, o podanie swego adresu celem utworzenia górnośląskiej grupy „Singerowców”, która ma się wystrząść o dobre i tanie maszyny do szycia od krajowych firm lub przedsiębiorstw, gdyż amerykańskie maszyny do szycia są na dzisiejszy czas zbyt drogie. — Aleksander Działach, Plekary Wielkie, ulica Łakowa 22.

Skarb... w pierzynie.

Żebzak zostawił spadek w sumie 250 tysięcy zł.

We wsi Mazuryski, gminy piotrkowskiej, zmarł Wacław Rybacewicz. Rybacewicz zajmował się już od szeregu lat żebrazem, widać, że zawód ten, z którym związane jest odbywanie szeregu spacerów na świeżem powietrzu wpływa niezwykle dodatnio na zdrowie, gdyż Rybacewicz dożył sędziwego wieku — 99 lat.

Ostatnio nogi staruszka, ubogiego żebzaka wiejskiego, przestały mu jakoś dopisywać: starym zajął się jego syn — 65-letni Piotr, który, idąc w ślady ojca również poświęcił się stosunkowo niełatwemu dziś fachowi żebzaka.

Gdy stary Rybacewicz zmarł, sąsiedzi i znajomi, z synem na czele, zakrzętnęli się koło pogrzebu. Jednocześnie ludzie rozglądali się po ubogiej i debce biedaka i poczuli przetrząsać jego ruchomości, nie omijając również pościeli.

W pierzynie znaleźli ludzie poprostu skarb: był tam woreczek ze złotem 10-cio rublowkami i kilkadziesiąt sztuk banknotów 10-dolarowych. Ogólny majątek, jaki pozostawił po sobie „biedny kaleka”, który przez całe życie nie miał „na kawałek chleba”, wynosił 250 tysięcy złotych.

Gdy spadkobierca Piotr przekonał się, jaką to schedę zostawił mu ojciec, z radości dostał ataku serca. Zajął się nim lekarz: prywatny lekarz, któremu świeży bogacz zapłacił brzęczącą monetą. Jakże ciężko musiało przyjść Piotrowi Rybacewiczowi zapłacenie lekarzowi honorarium: ile razy musiał się ten człowiek ugryźć w język, by nie wyrecytować swego stereotypowego: „jestem biedny człowiek, panie dziedzicu, nie mam na kawałek chleba”.

Rozmaitości.

Dyrektor banku w przytułku.

Do przytułku miejskiego dla ubogich w Warszawie przyjęty został Marceł Czelicki, były dyrektor wielkiego w swoim czasie oddziału łódzkiego banku dla handlu i przemysłu. Bank ten był jednym z największych banków w Polsce i posiadał na terenie Polski 110 oddziałów, z których najpoważniejszym był oddział łódzki. Dyrektor Czelicki po ogłoszeniu w r. 1925 upadłości tego banku utracił posadę i pozostał bez środków do życia. Popadłszy w ostateczną nędzę musiał prosić o przyjęcie go do za-

Pijaka można poznać po śmierci.

U podstawy mózgu znajdują się dwa sutkowate ciała (corpora mammillaria), które pod wpływem nadmiernego i częstego spożywania alkoholu, ulegają charakterystycznym zmianom. Mianowicie u nałogowych alkoholików twardnieją one i marszczą się a przytem przybierają barwę brunatną zamiast szarej. Wedle tych zmian można poznać przyjaciół kieliszka nawet po ich śmierci.

Czy jesteś członkiem Z. O. K. Z.?

Walka z małpami.

Jak wiadomo, małpy są specjalnie czczone przez Hindusów. Wielka liczba małp stała się plagą większych miast w Indiach. Np. w Delhi, nowej stolicy Indji, ilość małp (przy wielkim przyroście naturalnym) dochodzi do zatrważających granic. Sprytnie zwierzęta tłumnie odwiedzają bazy, kradną bezkarnie towary, polują na najruchliwszych ulicach i kołyszą się beztrudno na drzewach parków. Anglicy rozpoczęli walkę z tą nieczoną plagą. Oczywiście walka ta posuwa się wolno ze względu na przesady krajowców — i staje się jeszcze jednym powodem angielsko-hinduskiego zatargu.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego, Górnoślązaka, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej.

Za redakcją odpowiada: Franciszek Godula — Król. Huta.

Nakładem: Zjednoczone Wydawnictwo Gazet, Spółka z ogr. odp., Katowice, ul. św. Stanisława 4, tel. 14-14 i 156.

Drukiem: Drukarnia Śląska, S-ka z ogr. odp. Katowice, Batorego 2, tel. 878.

Przetarg publiczny

Sąd Okręgowy w Katowicach rozpisuje przetarg publiczny na dostawę materiałów pisarskich i przyborów kancelaryjnych w roku budżetowym 1932-33.

Szczegóły, dotyczące dostawy oraz formularze do składania ofert, można otrzymać w Sądzie Okręgowym w Katowicach, ul. Dyrekcyjna 1 w biurze Rachuby Nr. 13 w godzinach urzędowych.

Zamknięte i opieczętowane oferty z napisem „Oferta na dostawę materiałów pisarskich” należy przesłać do Sądu Okręgowego w Katowicach najpóźniej do dnia 24 marca 1932 r.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 25 marca 1932 r. o godzinie 12 w biurze Nr. 13.

Katowice, dnia 25 lutego 1932 r.

Prezes Sądu Okręgowego.

Meble

wszelkiego rodzaju z własnej fabryki poleca po cenach najtańszych!

Dom Meblowy

„Merkur”

KATOWICE

tylko ul. Stawowa 3 w podwórzu

dla pp. urzędników najdogodniejsze warunki spłaty przy gotówce wysoki rabat.

Dostarcza do domu bezpłatnie.

Najlepsze MEBLE wszelkiego rodzaju

można nabyć tylko w firmie

ANTONI CHRUSZCZ, tylko Dąb, ul. Dębowa 2 i 25
Telefon 1372.

Dojazd tramwajem i autobusem od Rynku w Katowicach do przystanku przy koście w Dębie. Urzędnikom państw. i samorz. udzielam długiego kredytu

Zwyczajne Walne Zebranie

naszej spółdzielni odbędzie się w czwartek, dnia 17-go bm. o godz. 15 (3 popoł.) w lokalu bankowym przy ul. Tarnogórskiej 4. — Bilans i rach. zysków i strat wyłożone w lokalu bankowym.

Bytom, w marcu 1932 r.

Bank Ludowy - Volksbank, Spółdz. zap. z n. odp.
Weber Zarząd: Dombrowicki

Chorzy!

Leczę wszelkie choroby, przede wszystkim chroniczne, cierpienia na raka i weneryczne. Uprasza się przynieść moczu poranny Leczenie naturalne.

J. Sedlaczek

Katowice, ulica Piastowska nr. 1.

Godz. przyjęć: od godziny 9—12 i 4—6 w niedzielę od godz. 9—11.

Agenci potrzebni do sprzedaży wprost konsumentom artykułów pierwszej potrzeby — na Katowice i okolice — przeszło 40 wzorów kaucja wymagana. — „Wiktoria”, Katowice, Moniuszki 3.

Poszukujemy dzielnych przedstawicieli i przedstawicielek za dobrem wynagrodzeniem. Gwarantacja 30 zł potrzebna. Zgłoszenia przyjmujemy codziennie. Firma „Wynoeks”, Katowice, Mariacka 18, II. p.

Kupna

Kupię mniejszą realność. Kłisz, Bielsko, Sienkiewicza 9.

Różne

Uzupełnij swą wiedzę! Zamów zaraz naszą bogatą we wszystkie wiadomości książkę. — Pisz zaraz: „Kieszonkowa Encyklopedia Popularna Kraków, Józefitów 10.

Sprzedaje

Gospodarstwo 15 (30) mórg w letnisku, żywy martwy inwentarz, 2 domy mieszkalne, zabudowania gospodarcze 35.000 zł, wplata 10.000 zł. Dom mieszkalny, 2 morgi pola 12.000 zł. Wiadomość: Brzezina, Bielsko, Solna 10. Znaczek upraszam.

Chcesz co sprzedać — daj drobne ogłoszenie do naszej gazety!

Nauka

Egzaminy zdasz, korzy stając z pomocy szkolnych Wydawnictwa Wajnera, Warszawa — Bielańska 5-54. Katalog na żądanie bezpłatnie.

Unieważnienia

Unieważniam zgubioną książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Pszczyna na nazwisko Musioł Paweł, Lędziny.

Popieraj przemysł krajowy!

Dziękuję

Szan. mojej klienteli z grona czytelników gazet „Katolików”, w których już od lat czterech z wynikiem bardzo zadowalającym się ogłaszam, za udzielone mi taskawie zaufanie i poparcie i polecam się nadal taskawej pamięci

Aleksy Waldberg

zegarmistrz.

Fachowiec od roku 1900.
RYBNIK, ul. Lony 9 w domu p. Solorza.

Miód

pod gwarancją prawdziwy pszczołowy, deserowy kuracyjny, od najlepszych pasiek — wysyłam ku zupełnemu zadowoleniu: 3 kg 8,75 zł, 5 kg 12,90 zł, 10 kg 21,50 zł, 20 kg 38 zł, kolejną 30 kg 50 zł, 60 kg 90 zł, wraz z blaszankami franko, za pobraniem, Frida Rosenbaum, Podwojewódzka Nr. 29 (Małopolska).

wolne posady

Dzielnej podreżn. kra- wczyni dla eleganckiej konfekcji damskiej poszukuję: Katowice, 3. Maja 19, salon mód Reimann.

Dziewczyny wolnej od nauki, zdrowej do gry 2 chłopców, poszukuje Bischoff, weterynarz, Katowice, Piłsudskiego nr. 11.

Do dobrze zaprowadzonego interesu poszukuję się buchaltera (kl), któryby mógł wypo- życzyć za dobrem zabezpieczeniem 5000 zł. Dobra i stała posada zapewniona. — Oferty pod zabezpieczenie do administracji niniejszego pisma.

Mały wydatek a wielką korzyść stanowi drobne ogłoszenie w naszej gazecie!